

Ny kommunelov

Den nye kommuneloven ble vedtatt i juni. Vedtaket var i all hovedsak i samsvar med innstillingen på områdene som er relevante for styring, kontroll, regnskap og revisjon. Denne innstillingen ble presentert i artikkel i Revisjon og Regnskap nr. 6, 2016. Kommunal- og moderniseringsdepartementet forventes å sende ut forslag til ny forskrift på høring i løpet av desember 2018.

Stortinget vedtok i forbindelse med vedtaket av kommuneloven å be regjeringen utrede og legge frem forslag om endringer i revisorloven med tanke på å likestille praksis fra kommunal og privat revisjon når det gjelder godkjenning som stats- autorisert og registrert revisor. Det vil i den forbindelse være sentralt å vurdere om det er åpning for dette i EUs revisjonsdirektiv.

Konsekvenser for god kommunal revisjonsskikk

Revisorforeningen og Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) starter nå samarbeidet med å tilpasse innholdet i god kommunal revisjonsskikk til den nye loven med forskrifter.

Arbeidet med endringer i god kommunal revisjonsskikk skjer gjennom en revisjonskomité – et samarbeid mellom Revisorforeningen og NKRF. Representantene fra Revisorforeningen er Terje Tvedt (partner i BDO) og Rune Johansen (senior manager i KPMG).

Regnskapsstiftelsen avventer avklaring

Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) gjenopptar ikke arbeidet med ny regnskapsstandard. NRS vil avvente en avklaring fra Finansdepartementet i form av en regnskapslovproposisjon før man fortsetter arbeidet med en ny regnskapsstandard for øvrige foretak.

Et forslag til ny regnskapslov ble lagt frem i 2015. Tre og et halvt år senere er det fortsatt uklart hvordan departementet vil følge opp dette. Regnskapsstiftelsen har brukt store ressurser på arbeidet med en ny standard de siste årene, og mener det ikke er forsvarlig å fortsette arbeidet før det foreligger en avklaring fra Finansdepartementet. Det vil heller ikke bli gjort oppdateringer av de eksisterende regnskapsstandardene.

Regnskapsstiftelsen arbeider også med mulige løsninger for fremtidig finansiering av standardsettingen. Stor dugnadsinnsats fra deltakerne sammen med oppsparte midler fra konferanser har sikret aktiviteten inntil nå.

Det er myndighetenes primæransvar å sørge for at bedrifter (og andre) har god nok informasjon til å etterleve regelverk. Standardsetting som gjøres av aktørene som berøres av et regelverk, er et godt supplement og kan også erstatte utdypende regelverk (forskrifter). Det er imidlertid ikke gitt at dette arbeidet utelukkende skal finansieres av deltagerne. Dette er også lagt til grunn i forslaget til ny regnskapslov som ble lagt frem av Regnskapslovutvalget i 2015.

Frist for fravalg av revisjon

Foretaksregisteret har tidligere gått ut med at melding om fravalg av revisjon måtte være mottatt senest 15. januar i etterfølgende år. Dette er senere endret, slik at Foretaksregisteret nå skriver at «Meldingen må være mottatt hos oss få dager etter generalforsamlingens beslutning.» Det er ikke gitt noen nærmere definisjon av hva som ligger i få dager.

Presisering om saksbehandlingstid for bindende forhåndsuttalelser

I artikkelen Klageordningen på skatteområdet: «Ett skritt frem og ett tilbake», publisert i Revisjon og Regnskap nummer 6 2018, het det følgende vedrørende saksbehandlingstid for bindende forhåndsuttalelser:

«I media er det rapportert om standardiserte brev som opplyser om forventet saksbehandlingstid på inntil 2 år for en klage på en Bindende Forhåndsuttalelse. Dette stemmer med våre egne erfaringer, der klager inngitt i 2016 fremdeles står til vurdering.»

Etter publiseringen av artikkelen har det kommet en presisering fra Øyvind Eskeland, Direktør for Sekretariatet for Skatteklagenemnda, om saksbehandlingstiden for bindende forhåndsuttalelser der det fremgår at:

Det har kommet inn 28 BFUer. Åtte av disse er under behandling/stilt i bero av skattepliktig. 20 stykker er ferdigbehandlet. Av disse er ni behandlet innenfor tremånedersfristen (dvs. tre mnd. fra klage er innkommet til skattekontoret til vedtak i nemnd er ferdig votert). Seks er behandlet innen fire måneder og to innen fem måneder. De tre som SSK har brukt lengre tid på, er svært kompliserte og skattekontoret har også brukt opp til fire måneder før saken er overført SSK. I henhold til vår oversikt over ferdig behandlede saker, har ingen BFU-saker oversteget ti måneders saksbehandling.

Aksjonærene måtte dekke forpliktelsene i et avviklet selskap

Høyesterett kom til at utbytte vedtatt etter utløpet av kreditorfristen anses som likvidasjonsutdeling slik at aksjonærene blir ansvarlige for udekkede forpliktelser innenfor det de har fått utdelt.

Saksforholdet

Et ambulanseselskap (AS) skulle avvikles og virksomheten (innmaten), herunder de ansatte, skulle overtas av et annet foretak. Kreditorfristen ved avviklingen utløp 27. desember 2013.

Selskapet besluttet 30. juni 2014 å dele ut et utbytte på ca. kr 4,9 millioner kroner. 4. desember 2014 var avviklingsoppgjøret ferdig og generalforsamlingen vedtok å utdele de resterende 1,7 millioner kroner.

I juli 2015 mottok selskapet krav fra KLP om innbetaling for å dekke pensjonsforpliktelser på ca. 4,7 millioner kroner. Kravet ble fremmet overfor aksjonærene i ambulanseselskapet som erkjente ansvar innenfor likvidasjonsutdelingen på 1,7 millioner, men ikke for det resterende.

Lagmannsretten

I dom 28. august 2017 kom Frostating lagmannsrett til at utbetalinger etter utløpet av fristen for å melde inn krav, fremstår som likvidasjonsutbytte i lovens forstand. Retten kunne ikke se at det var saklig grunn til å behandle to utbetalinger i samme tidsrom forskjellig.

Høyesterett

Høyesterett kom til samme resultat som lagmannsretten. Lovens system må forstås slik at den objektive ansvarsregelen i aksjeloven § 16-12 får anvendelse på alle utdelinger til aksjeeierne etter utløpet av seksukersfristen i § 16-4. Ansvarsregelen i § 3-7 er da begrenset til å gjelde utbytteutdelinger etter § 8-1 foretatt innen utløpet av seksukersfristen, uttalte Høyesterett.

Krav til elektronisk faktura i offentlige anskaffelser

Departementet har foreslått å pålegge alle offentlige oppdragsgivere aktivt å kreve elektronisk faktura fra sine leverandører når det gjelder anskaffelser innenfor anskaffelseslovens virkeområde. Revisorforeningen er negative til å lov- eller forskriftsfastsatte generelle krav til elektronisk fakturering.

Revisorforeningens prinsipielle holdning er at en generell plikt til bruk av EHF-faktura ikke bør forskrifts- eller lovfestes. Muligheten til å oppnå betydelige kostnadsbesparelse burde være et godt nok incitament til at offentlige etater og næringsdrivende endrer sine rutiner på dette området, uten at det foreligger lovpålegg.

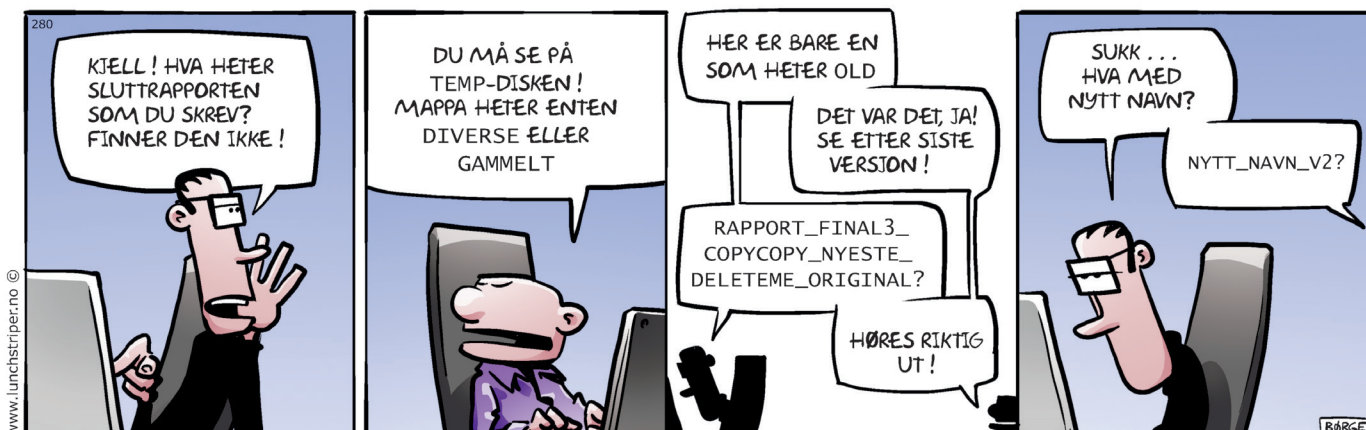
For øvrig vil det alltid være mulig også for offentlige virksomheter å ta inn et krav om elektronisk fakturering fra sine leverandører i avtalene som inngås.

Passasjertillegget utbetales pr. passasjer

Finansdepartementet presiserer at reiseregulativet skal forstås slik at passasjertillegget til bilgodtgjørelsen skal utbetales pr. passasjer.

Da reiseregulativet ble endret fra 22. juni 2018, ble ordlyden endret slik at det ikke lenger fremgikk at passasjertillegget skulle utbetales pr. passasjer.

LUNCH

Utredning forskjeller mellom finans- og skatteregnskapet

Finansdepartementet starter en forstudie for å avklare om det finnes forenklingmuligheter ved reduksjon av forskjeller mellom finans- og skatteregnskapet.

Finansdepartementet har gitt professor Hans Robert Schwencke (Handelshøyskolen BI) i oppdrag å utarbeide en juridisk forstudie om forskjeller mellom finans- og skatteregnskapet.

Målet er å avklare om det er forenklingmuligheter ved å redusere forskjeller mellom finans- og skatteregnskapet. Spesielt skal forenklinger for små aksjeselskaper utredes. Finansdepartementet er opptatt av forenklinger i skatte- og avgiftsreglene, og utredningen er et ledd i dette arbeidet.

Revisorforeningen har gitt slike forenklinger høy prioritet i sine innspill til Finansdepartementet, Næringsdepartementet og Skattedirektoratet. Det er positivt at Finansdepartementet setter i gang dette arbeidet. Revisorforeningen vil støtte opp under utredningsarbeidet.

Ønsker ikke redegjørelsesplikt for små foretak

Etter Revisorforeningens syn er det behov for vesentlige endringer i forslagene til lovbestemmelser om redegjørelsesplikter.

Lovforslaget er en oppfølging av anmodningsvedtak nr. 1119 (2016-2017) der Stortinget ber regjeringen «bevare aktivitets- og redegjørelsesplikten, samt styrke den ved å følge opp Skjeie-utvalgets anbefalinger til endringer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en sak om dette.»

Revisorforeningen går imot forslaget om å gjeninnføre en redegjørelsesplikt for små foretak, subsidiært at det settes en nedre grense for kravet på 50 ansatte. Formålet må være å oppnå en reell styrking av likestillingsområdet. Det oppfatter vi ikke oppnås i særlig grad gjennom en redegjørelsesplikt for små foretak.

Erfaringsmessig har de opplysningene som har vært gitt i årsberetningen i mange tilfeller vært standardiserte, repeterende fra tidligere år og av svært liten verdi for brukerne av rapporteringen. Det bør vel heller ikke være så overraskende tatt i betraktning at andelen små foretak som har over 50 ansatte er marginal, og at over 70 % av foretakene har fire ansatte eller færre.

Revisorforeningen savner også en vurdering av redegjørelsespliktene opp mot alternative tiltak, slik som frivillige sertifiseringsordninger. Vi oppfatter at deltakelse i frivillige sertifiseringsordninger på likestillingsområdet er et bedre tiltak for å styrke den reelle likestillingen i samfunnet, enn en redegjørelsesplikt.

Omtalen av de økonomiske og administrative konsekvensene av forslagene synes også å være mangelfulle. Kostnadsbesparelsene ved å oppheve kravet til årsberetning for små foretak ble anslått da kravet ble opphevet. Nå må kostnaden ved delvis reversering av forenklingene anslås og trekkes fra i regjeringens forenklingsregnskap.

God arbeidsplass for kvinner

Deloitte er på 36. plass på Fortune Magazines liste over verdens 100 beste arbeidsplasser for kvinner. Den årlige listen består av selskaper som har sjenerøse ansattgoder og fleksibel arbeidstid, og som er opptatt av balanse mellom arbeid og fritid.

Kåringen blir utarbeidet på bakgrunn av medarbeiderundersøkelser og kvinnelig representasjon i organisasjonene.

Bisnode – temperaturmåler

www.bisnode.no

	Siste måned	Nest siste måned	Endring i %	Sml. med 1 år tilbake	Endring
Konkurser	567	528	7,4 %	550	3,1 %
Tvangsavviklinger	95	110	-13,6 %	130	-26,9 %
Nyregistreringer	20 840	18 044	15,5 %	20 502	1,6 %
Antall anmerkninger	1 710 623	1 696 793	0,8 %	1 586 042	7,9 %
- Personer m/anmerkninger	265 409	263 021	0,9 %	257 590	3,0 %
- Foretak m/anmerkninger	52 744	53 174	-0,8 %	49 642	6,2 %

Siste måned = 22.10.–28.11

Nest siste måned = 13.9.–21.10

1 år tilbake = 22.10.17–28.11.18

Kilde: Bisnode

Offentlige/offentliglike tjenestepensjonsordninger

Norsk RegnskapsStiftelse har oppdatert NRS(V) Innføring av levealdersjustering for offentlige/offentliglike tjenestepensjonsordninger fra desember 2014. Bakgrunnen for oppdateringen er endring av samordningsregelverket for offentlige tjenestepensjoner. Veiledningen har endret navn som følge av oppdateringen til NRS(V) Endring av samordningsreglene for offentlige/offentliglike tjenestepensjonsordninger.

Veiledningen omhandler på hvilket tidspunkt vedtatte endringer av samordningsreglene for nåværende offentlig tjenestepensjonsordning skal anses å ha skjedd for foretak som følger NRS 6 eller IAS 19, herunder vurdering av tidspunkt for innregning av virkning. Les mer på www.revisorforeningen.no.

Opphevelse av aksjeklasser før fisjon

Aksjonærene kan oppheve aksjeklassene forut for en fisjon for deretter å gjeninnføre de samme aksjeklassene etter fisjonen uten skattemessige konsekvenser.

Det er den viktigste konklusjonen i en nylig offentliggjort bindende forhåndsuttalelse (4/2018) fra Skattedirektoratet.

Det er ikke grunnlag for noen annen konklusjon selv om man ser de enkelte stegene i omorganiseringen i sammenheng, mente Skattedirektoratet. Det overordnede formålet med omorganiseringen er å oppnå en eierstruktur der de personlige aksjonærene eier gjennom personlige holdingselskaper. Ingen av aksjonærene kommer nærmere selskapskapitalen eller får noen økt tilgang på denne (ut over gaveelementet). Opphevelsen og gjenopprettelsen av aksjeklassene fremstår dermed ikke som stridende mot formålet bak skattereglene om realisasjon, skriver Skattedirektoratet i uttalelsen.

Revisors oppgaver og plikter i «Tolga-saken»

Revisorforeningen har blitt bedt om å komme med synspunkter i forbindelse med gjennomgangen av den mye omtalte «Tolga-saken», der tre brødre ble registrert som utviklingshemmede.

Hver av landets kommuner skal registrere antall personer med psykisk utviklingshemming. Antallet inngår i beregningen ved fordeling av midler til kommunene. Retningslinjene for registreringen og revisors oppgaver og plikter er gitt i Helse- og sosialdepartementets rundskriv IS-3/2018.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har iverksatt en helhetlig gjennomgang og vurdering av saksbehandlingen i «Tolga-saken». Fylkesmannen i Hordaland har fått i oppgave å lede arbeidet. Revisorforeningen og Norges Kommunerevisorforbund er i den forbindelse blitt bedt om å komme med synspunkter på noen spørsmål.

Når det gjelder revisors oppgaver og plikter ved kontroll av registrering av antall personer med psykisk utviklingshemming i kommunene, mener vi det er uklart hva som ligger i at revisor skal kontrollere registreringen. Det burde vært presisert i rundskrivet at revisors kontroll av registreringen ikke omfatter kontroll av medisinske vurderinger/diagnoser. De medisinske vurderingene/diagnosene ligger til grunn for registreringen. Dette ligger utenfor revisors kompetanse og kan følgelig ikke være en del av revisors oppgave og plikter.

Vi mener også at det er uklart hvilken revisjonsstandard som skal legges til grunn for arbeidet, herunder hvilken sikkerhet revisors uttalelse skal gi. Uklarhet rundt dette punktet medfører en risiko for at mottaker av revisors uttalelse ikke forstår den korrekt.

Holdingselskaper i revisjon

Etter revisorloven skal godkjente revisorer eller revisjonsselskaper inneha mer enn halvparten av stemmene i øverste organ. Det medfører at holdingselskap som kontrollerer mer enn halvparten av stemmene i et revisjonsselskap, selv må være godkjent revisjonsselskap. Finanstilsynet har i flere tilfeller opplyst overfor våre medlemmer at dette ikke er nødvendig. Nå har imidlertid Finanstilsynet i et brev til Revisorforeningen bekreftet hva som er gjeldende rett.

I brevet til Revisorforeningen slår Finanstilsynet fast at holdingselskap som har flertallet av de stemmeberettigede aksjene i et revisjonsselskap, må være godkjent som revisjonsselskap, selv om holdingselskapet er eid 100 % av en godkjent revisor. Vi er kjent med at flere revisorer har slettet sine holdingselskaper fra Revisorregisteret som følge av de tidligere gitte opplysningene fra Finanstilsynet. Dette betyr altså at disse holdingselskapene må registreres på nytt.

Kostnader

Ekstrakostnadene med godkjenning av holdingselskapet som revisjonsselskap, er spesielt knyttet til tilsynsavgift til Finanstilsynet og at selskapet får revisjonsplikt. Revisorforeningen har forsøkt å få Finanstilsynet til å sette tilsynsavgiften for holdingselskapene til null ettersom de ikke leverer revisjonstjenester. Finanstilsynet mener imidlertid at alle enheter under tilsyn skal betale tilsynsavgift. Minstesatsen for revisjonsforetak er 4000 kroner pr. år.

Løsning

Det er mulig å unngå krav om godkjenning, tilsynsavgift og revisjonsplikt for holdingselskapene. Dette kan oppnås dersom det eksempelvis opprettes flere aksjeklasser i det operative revisjonsselskapet, hvor A-aksjene kontrollerer alle stemmene. Hvis A-aksjene eies direkte av de statsautoriserte og registrerte revisorene med eierandeler i revisjonsselskapet, vil det ikke være nødvendig med godkjenning for holdingselskapene som eier B-aksjer.